

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/310/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115218969
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8115218969.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35807598, právne zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Gröslingova 4, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom, Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00166073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

žalobu **z a m i e t a**,

náhradu trov konania účastníkom nepriznáva,

návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Žalobou súdu doručenou dňa 27.9.2012 navrhol žalobca uložiť žalovanému zaplatiť sumu 125 EUR z titulu náhrady škody a sumu 1790,52 EUR z titulu nemajetkovej ujmy v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu Humenné), ktorý rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Mal za to, že v danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústreďene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou kompletnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Žalobca uviedol, že mu vznikla majetková škoda vo výške 125 Eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o tejto žiadosti. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 Eur. Táto suma by nezaťažila žalobcu, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia na vykonanie exekúcie by dodržal zákonom stanovenú dobu. Žalobca zároveň uviedol, že výška hmotnej škody je stanovená na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov a to z dôvodu, že presnú škodu by bolo možné vyčíslieť len s nepomernými ťažkosťami. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného článkom 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca mal za to, že nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziku jeho insolvenčie, keď neexistoval akýkoľvek účinný vnútroštátny prostriedok nápravy spôsobilý reštituovať vzniknutú situáciu. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu, spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať a spôsobila u členov riadiacich orgánov žalobcu ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Potrebu náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnil požiadavkou na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil s poukazom na doktrínu prijatú Ústavným súdom pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu III. US 203/06-25, III. US 235/04-3, III. US 347/05, III. US 142/06-28, III. US 118/06-40, III. US 110/04-55, III. US 125/04-44, III. US 229/04-52, III. US 21/05-30, III. US 190/05-36, III. US 301/05-38 a III. US 82/03-25. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený priet'ahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 55 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. V prvom rade namietal procesné pochybenia zo strany žalobcu, ktorý v žalobách neuvádza spisové značky príslušných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajú relevantné údaje, ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalovaný namietal, že žalobca nepredložil ani jeden relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval vôbec existenciu predmetných exekučných konaní, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy a napriek tomu, že síce časť dôkazov uviedol, najmä odkazom na exekučné spisy, v skutočnosti však prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Tvrdenie žalobcu o tom, že nemá vedomosť o spisových značkách namietaných v exekučných konaniach sa nezakladá na pravde a má charakter klamlivého a zavádzajúceho tvrdenia, pričom neoznačenie spisových značiek exekučných konaní, v ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu bol jedným z dôvodov, pre ktorý Ústavný súd SR odmietol sťažnosti žalobcu na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu napr. pod sp. zn. II. US 211/2012, IV. US 366/2012 a IV. US 374/2012.

Podľa názoru žalovaného nie je splnená ani základná podmienka pre možnosť vyhovieť podanej žalobe v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a to, predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom štátu, po neúspešnosti ktorého je možné predmetnú žalobu podať, po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti. Prvé žiadosti boli žalovanému doručené 23.4.2012 a vzhľadom na skutočnosť, že žaloby boli doručené súdu 27.9.2012, vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6 mesačnej lehoty, ale skôr, pričom z ustanovení § 15 ods. 1 a § 16 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa prijatia jeho žiadosti. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2CZ 38/76). Preto má za to, že ide o predčasne uplatnený nárok. Navyše žalobca podal žiadosti o predbežné prerokovanie daných nárokov, avšak po výzve nedoplnil žiadne informácie, nebol ochotný priložiť ani príslušné návrhy na zmenu exekútora v jednotlivých exekučných konaniach, prípadne oznámiť dátumy kedy sa žalobca dozvedel o škode vrátane dokladov preukazujúcich vyčíslenie majetkovej škody, či iné skutočnosti podstatné pre prerokovanie nároku. Neposkytol teda žiadnu súčinnosť pri tomto predbežnom prerokovaní a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody.

Žalovaný poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné priet'ahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Žalovaný zároveň poukázal na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom SR na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody rozhodovať na základe priet'ahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na

prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorej ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalovaný ďalej uviedol, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa, kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na uvedené vzniesol námietku premlčania pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia ako spôsobu rozhodnutia uviedol, že toto nemôže byť chápané ako nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., a že zároveň nie sú splnené ani zákonné podmienky pre posúdenie zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie. Poukázal pritom na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, podľa ktorých súd musí ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, ako aj to či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Taktiež zdôraznil, že z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že 15 dňová lehota sa nevzťahuje na rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadril žalovaný názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy. Žalovaný poukázal aj na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu, vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou, špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, resp. skutočnosť, že štátne orgány, musia na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd v prejednávanej veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou, písomným vyjadrením žalovaného, návrhom žalobcu na prerušenie konania zo dňa 13.5.2016, spisom Okresného súdu Humenné, sp.zn. 10Er/905/2009 a ostatnými listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súčasť spisu, a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania je žaloba, podaná pôvodne Okresnému súdu Humenné, pod spis. zn. 18C/235/2012, ktorou sa žalobca domáha od žalovaného zaplataenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uvedená vec sa týka exekučného konania vedeného Okresným súdom Humenné, pod spis. zn. 10Er/905/2009 proti povinnej X. R., Q.. XX.XX.XXXX. V tejto veci bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súdu doručená dňa 15.10.2009. Na základe referátu zo dňa 20.10.2009, ktorý bol realizovaný dňa 28.10.2009, súd vyzval právneho zástupcu oprávneného na predloženie zmluvy o úvere a všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Na základe výzvy zo dňa 27.11.2009, súd urgovoal právneho zástupcu oprávneného na predloženie požadovaných dokladov. Podaním súdu doručeným dňa 29.12.2009 oprávnený oznámil, že mu nie je zrejmé na základe akého právneho predpisu je povinný predložiť požadované doklady a je toho názoru, že táto požiadavka v tomto štádiu konania, t.j. v konaní o udelenie poverenia nemá oporu v exekučnom poriadku ani v zákone o rozhodcovskom konaní. Na základe výzvy zo dňa 13.1.2010, súd požiadal Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. o predloženie rozhodcovských spisov vrátane rozhodcovského spisu týkajúceho sa povinnej. Podaním súdu doručeným dňa 10.2.2010 Stály rozhodcovský súd predložil úverovú zmluvu týkajúcu sa predmetnej veci. Uznesením zo dňa 3.1.2011

súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to v časti úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 135,44 EUR od 23.11.2008 do zaplataenia. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.1.2011. Uznesením zo dňa 25.3.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.4.2011 súd exekúciu v časti úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 135,44 EUR od 23.11.2008 do zaplataenia zastavil. Uznesením zo dňa 24.6.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.7.2011 súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v ostatnej časti exekúcie, ktorá nebola zastavená, uznesením zo dňa 25.3.2011 zamietol. Uznesením zo dňa 15.8.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 17.9.2011 súd exekúciu v ostatnej časti exekúcie, ktorá nebola zastavená, uznesením zo dňa 25.3.2011 zastavil. Žalobca v tejto veci požadoval náhradu škody vo výške 125 EUR a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.790,52 EUR vychádzajúc z toho, že súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia s meškaním viac ako 971 dní, pričom vychádzal z toho, že konanie začalo 9.9.2009 a o žiadosti o udelenie poverenia súd rozhodol až 7.5.2012. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená dňa 15.10.2009, uznesením zo dňa 13.1.2011 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia v časti úroku z omeškania a v zostávajúcej časti rozhodol uznesením zo dňa 24.6.2011, teda nie je pravdou, že súd rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia dňa 7.5.2012.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo

nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. účinného od 1.4.2009 do 31.5.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade

- c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,
- d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených,

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise

b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

V prejednávanej veci žalobca vytýka súdu nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že nerozhodol v 15 dňovej lehote o zamietnutí žiadosti exekútora na vydanie poverenia. Vychádzajúc z gramatického a logického výkladu daného ustanovenia je zrejmé, že zákon ukladá súdu rozhodnúť v 15 dňovej lehote len v prípade vydania poverenia exekútorovi, teda v prípade, že súd nezistí rozpor so zákonom v exekučnom titule, prípadne v návrhu na exekúciu alebo žiadosti o vydanie poverenia a následne len stručne vyplní príslušné tlačivo obsahujúce spomínané poverenie. Je preto logické, že tá istá lehota nemôže platiť pre zamietnutie žiadosti o vydanie poverenia, keď súd musí vypracovať rozsiahle rozhodnutie a v ňom patrične zdôvodniť svoj právny názor a vysvetliť porušenie zákona. Často krát si pred takýmto rozhodnutím musí zabezpečiť aj ďalšie listiny, najmä ak exekučný titul je rozhodcovský rozsudok, ako je tomu aj v tomto prípade. Exekučný súd je totiž povinný dôsledne skúmať či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie v každom štádiu konania a to aj bez návrhu. Je povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia je spôsobilým exekučným titulom v zmysle § 41 Exekučného poriadku. Keďže exekučným titulom v danej veci je rozhodcovský rozsudok, je potrebné vychádzať aj z ustanovenia zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa názoru Ústavného súdu SR vysloveného v uznesení II. US 545/2010-15 zo dňa 9.12.2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

K ustanoveniu § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd považuje za potrebné uviesť, že je v ňom zvýraznená zodpovednosť exekučného súdu za vydanie tohto poverenia, pretože jeho vydanie musí byť výsledkom náležitého preskúmania exekučného titulu, žiadosti o vydanie poverenia a návrhu na exekúciu. Keďže exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, potrebné je vychádzať aj zo spomínaného zákona o rozhodcovskom konaní. V tomto kontexte preto 15 dňová lehota na vydanie poverenia je extrémne krátka na to, aby exekučný súd zodpovedne preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia (s poukazom na to, že výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu), vzhľadom na zložitosť vecí, posúdenie súladu exekučného titulu s vnútroštátnym právnym poriadkom, ale aj predpismi EÚ. Napokon aj Ústavný súd SR uviedol, že porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočností, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonnom ustanovených lehotách. Ich nedodržanie nevyvoláva automaticky porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci (IV. US 471/2012 zo dňa 7.5.2013, I.US 86/2002). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prieťahoch exekučného súdu. Všeobecne sú známe obchodné praktiky žalobcu, ktorý poškodzuje spotrebiteľov v ich právach, čo konštatovali súdy vo viacerých rozhodnutiach. Prejavilo sa to aj naformulovaním rozhodcovskej doložky, ktorou žalobca určil právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie sporov, ktorú súdy vyhodnocovali ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže bola v neprospech spotrebiteľov. Exekútor na návrh žalobcu predložil na súdy enormný počet takýchto rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých požadoval vydanie poverenia. Nevyhnutné individuálne skúmanie podmienok, za ktorých bolo rozhodcovské konanie medzi účastníkmi zmlúv dojednané, spôsobilo vyššiu časovú náročnosť, v mnohých prípadoch súd zabezpečoval za účelom posúdenia žiadosti aj ďalšie listiny. V dôsledku množiacich sa nekalých obchodných praktík mnohých podnikateľských subjektov poskytujúcich úvery, súdy musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Súdy sú zaťažované takýmito podaniami, ktorými sú uplatňované práva vyplývajúce z nekalých praktík a preto je veľmi obtiažné konať tak, aby nevznikli prieťahy. Avšak práve tieto konkrétne okolnosti, ak sám žalobca porušuje zákon, ak poškodzuje práva spotrebiteľov (neprimerané úrokové sadzby, neprimerané sankcie, nanútenie rozhodcovskej doložky a pod.) s čím sa súd musel dôsledne vysporiadať, nemožno považovať za zbytočný prieťah. Navyše každý výkon práva podlieha posúdeniu či je v zhode so zásadou dobrých mravov (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. Ústavný súd tu, okrem iného, zdôraznil, že aj niekoľkokomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ale ústavne akceptovateľné.

Napokon zákonodarcu nedostatok v súvislosti so stanovením zákonnej lehoty v zmysle § 44 ods. 2 EP napravil jeho novelou zákonom č. 144/2010 Z.z., v zmysle ktorého od 1.6.2010 uvedená lehota neplatí pri exekučných tituloch podľa § 41 ods. 2 písm. c, d (notárskych zápisníc a vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a komisií).

Súd teda dospel k záveru, že dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti o vydanie poverenia do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť zamietnutá, nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Ako už súd uviedol 15 dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí pre prípad zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia.

Podľa názoru súdu je nesprávna aj argumentácia žalobcu ohľadom posúdenia samotného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti exekútora o vydanie poverenia, ako nesprávneho úradného postupu, pretože je logické, že výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že buď žiadosti o vydanie poverenia vyhovie alebo ju zamietne. Zo zákona nevyplýva, že súd musí vždy žiadosti žalobcu vyhovieť. Práve rozhodovacia činnosť je podstatou súdnictva a nemožno ju vyhodnocovať ako nesprávny úradný postup (uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.8.2009). Táto argumentácia žalobcu by skôr nasvedčovala uplatňovaniu nároku titulom nezákonného rozhodnutia, k čomu však neboli splnené zákonné podmienky (neexistuje rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť a žalobca ani v jednom prípade voči danému uzneseniu nepodal ani riadny opravný prostriedok). Neopodstatnené je aj tvrdenie žalobcu o prekážke právoplatne rozhodnutej veci príslušným rozhodcovským rozsudkom. Súdy totiž v rozhodnutiach

o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia dospeli k záveru o neplatnosti rozhodcovskej doložky, dôsledkom čoho rozhodcovský rozsudok nespôsobuje právnu záväznosť pre svoju ničotnosť. Žalobcovi preto nič nebránilo podať žalobu na súd.

Podľa názoru súdu žalobca nepreukázal ani ďalší predpoklad zodpovednosti za škodu a to existenciu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, pričom súd v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalovaného a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky, pretože nepostačuje len jeho tvrdenie o tom, že mu tieto náklady vznikli. Žalobca nepredložil jediný dôkaz na preukázanie škody a teda neunesol dôkazné bremeno. Je potrebné zároveň poznamenať, že nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nesplnil. V tejto súvislosti súd zároveň poukazuje na to, že keďže nebol daný základ nároku, súd neskúmal ani jeho výšku, napr. v súvislosti s dodatočne predloženým znaleckým posudkom zo strany žalobcu.

Podobne v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy nie sú dané dôvody na jej priznanie v zmysle § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Dôvody uvádzané žalobcom sú, podľa názoru súdu, irelevantné. Nebolo zistené, že by došlo k zániku povinného. Samotné vedenie exekučného konania bez ohľadu na jeho dĺžku nie je objektívnou prekážkou na udržiavanie kontaktu oprávneného s povinným a nie je ani dôvodom k vzniku insolventnosti povinného. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti sú v tomto konaní bezvýznamné, keďže žalobcom je právnická osoba. Žalobca nepreukázal zánik svojich podnikateľských aktivít. V tejto súvislosti nie je možné nezohľadniť samotnú podnikateľskú činnosť žalobcu, o ktorej sa súd už zmienil. Súd považuje za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ak si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy voči štátu, keď mu škoda mala vzniknúť pri negatívne vnímanej podnikateľskej aktivite žalobcu, ktorou bola nútená zaoberať sa aj Európska komisia, ktorá v mnohých smeroch konštatovala porušenia práv spotrebiteľov.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k rozhodnutiu súdu pred dňom 23.4.2009, t.j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Súd preskúmal vznesenú námietku premlčania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané, keďže k rozhodnutiu súdu došlo až po dni 23.04.2009.

Súd taktiež poukazuje na to, že podľa príslušných ustanovení zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom písomná žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu boli žalovanej doručené 23.04.2012. Žaloba v pôvodnom konaní v tejto veci bola doručená súdu 27.09.2012. Žalobca teda podal žaloby predčasne, keďže nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neupokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov preto súd žalobu zamietol.

Žalobca písomným podaním zo dňa 13.5.2016 požiadal súd o prerušenie tohto konania do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 7C 6/2010. Žiadal, aby súd toto konanie prerušil do zodpovedania otázok Súdny dvorom Európskej únie o prejudiciálnych otázkach. Svoju žiadosť odôvodnil tým, že zodpovedanie prejudiciálnych otázok má zásadný význam aj pre toto konanie, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Citované ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, ktoré sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže, ale nemusí konanie prerušiť. Prerušenie konania je na úvahe konajúceho súdu a

je upravené len ako procesná možnosť súdu, nie však jeho povinnosť. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení a až keď tieto zlyhajú, môže konanie prerušiť. Výber vhodného opatrenia (napr. spojenie vecí, prerušenie konania, vyriešenie predbežnej otázky), slúžiaceho účelu racionálnej organizácie postupu pri vedení príslušného konania, má súd podriaďovať aj zákonnej požiadavke rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) a spomedzi viacerých opatrení použiť to, ktorým sa ochrana práv účastníkov konania zabezpečí čo najrýchlejšie a najúčinnejšie. Rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na túto zásadu konania, je preto prerušenie konania vo všeobecnosti skôr výnimkou ako pravidlom. Ustanovenie § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. predpokladá takú predbežnú, resp. prejudiciálnu otázku, ktorej predchádzajúce vyriešenie je nutné, aby bolo možné rozhodnúť vo veci samej. Je však potrebné zdôrazniť, že nejde o prípad, kedy by sa v inom konaní riešila otázka významná pre rozhodnutie súdu, ktorú by si súd nebol oprávnený vyriešiť sám, ale jedná sa o prípad, kedy otázku, ktorú je síce konajúci súd oprávnený riešiť ako otázku predbežnú, avšak z rôznych dôvodov (napr. z dôvodu spomínanej hospodárnosti konania) je vhodnejšie vyčkat' na rozhodnutie iného orgánu, najčastejšie súdu.

Podľa názoru súdu, zamietnutím návrhu žalobcu na prerušenie konania, bol rešpektovaný účel konania v zmysle § 6 O.s.p., t. j. to, aby ochrana práv všetkých účastníkov konania bola účinná a rýchla, v zmysle čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na spravodlivé súdne konanie) a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (právo na to, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prieťahov). Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že v danom prípade podmienky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p. splnené nie sú. Súd, na rozdiel napr. od postupu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (sp. zn. 11C 355/2012), nevidel žiaden nevyhnutný dôvod prerušiť toto konanie do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 7C 6/2010, preto návrh žalobcu na prerušenie konania v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Z tohto dôvodu zároveň nevyhovel žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, keďže žalovaný si s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania neuplatnil a neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.